

## РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Никифор Христов Стефанов, директор на Център за подготовка на докторанти във Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, на дисертационния труд на Богдан Методиев Милчев, на тема „Система за управление на рисковете от пътно-транспортни произшествия в градска среда”, представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство ( Стратегии и политики в сигурността ”) в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност

### **1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем**

Актуалността на разработвания научен проблем от Богдан Методиев Милчев се обуславя от постоянно увеличаващия се реален брой на загиналите и ранените при ПТП по пътищата на страната. Динамиката на ПТП показва , че на национално ниво е необходимо спешно оптимизиране на методите и начините за работа на всички институции с функции за безопасност на движението по пътищата, с цел намаляване на пътнотранспортния травматизъм и повишаване ефективността на системата за управление на риска от ПТП. Практическата потребност от решаването на проблема определя целесъобразността от посочване и планиране на централно и териториално ниво, на конкретни мерки и действия за намаляване на социалните и икономическите щети на обществото.

Значимостта на представеното за рецензия научно изследване на Системата за управление на риска от ПТП в градска среда се изразява във възможността да намери практическо приложение в организациите

участващи в процеса на управление, и във всички останали организации участници в движението по пътищата на страната.

Научното изследване на докторанта установява взаимовръзките на изследвания процес и предлага насоки и механизми за реализиране на ефективна и устойчива политика в областта на безопасността на движението на всички участници в градска среда и конкретно управлението на Системата за БДП в град София.

Темата на дисертационния труд съответства на основното съдържание на разработката. Не са ми известни подобни на представеното от докторанта изследване.

## **2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд**

Дисертационният труд е структуриран в съдържателен план и се състои от увод, три глави, заключение, научноприложни приноси, библиография, приложения, списък на използваните съкращения, публикации по темата, с общ обем от 201 страници. В разработката са показани/изготвени 18 фигури. Списъкът със съкращения съдържа 59 употребявани наименования на български език.

Докторантът Богдан Милчев при провеждането на научното изследване е определил обхват и ограничения в следните параметри :

- Темпорален - изследването е проведено през периода 2015 - 2016 г., а статистическият анализ на пътнотранспортната аварийност и административно наказателна дейност (АНД) обхваща периода от последните шест години 2011-2016 г.

- Териториален - изследването е проведено на територията на гр. София и са интервюирани и анкетирани народни представители, ръководители на организации, участващи в Системата за управление на риска при ПТП в градска среда и НПО.

В дисертационния труд „Система за управление на рисковете от пътнотранспортни произшествия в градска среда”, за обект на изследването са определени организациите участващи в управлението на Системата за безопасност на движението по пътищата (БДП) и техните ръководства.

За работна хипотеза на изследването докторантът приема, че с действията си организациите, участващи в управление на Системата за безопасност на движението в периода 2011-2016 година не осигуряват изпълнението на основната задача за намаляване на пътнотранспортния травматизъм и търси необходимостта от промяна на организационната рамка на управление.

За цел на изследването дисертантът е определил да разкрие зависимостта на Системата за управление на риска от ПТП в градска среда и пътно-транспортната обстановка и да предложи нов модел на организационна рамка за управление на Системата за БДП в градска среда.

В процеса на провеждане на научното изследване Богдан Милчев успешно решава следните задачи:

- Изяснява и уточнява международните и европейски правни актове, както и националното законодателство, регламентиращо безопасността на движението по пътищата;
- Анализира реалното състояние на рисковете от ПТП в градска среда и динамиката на в развитието им;
- Анализира способностите на Системата за управление на рисковете от ПТП;
- Изяснява пътя и средствата за повишаване на ефективността за усъвършенстване на Системата за управление на риска от ПТП в градска среда.

За реализирането на научното изследване докторантът целесъобразно е избирал две групи методи на изследване и умело е приложил системния анализ и методологичната му основа-системния подход.

Първата глава докторантът е озаглавил „Нормативна уредба, международни стандарти и тяхното приложение“. В нея са представени основните нормативни документи имащи отношение към безопасността на движението по пътищата. В главата са изяснени и уточнени и основните международни стандарти и тяхното приложение. Анализирана е Национална стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата на Р България за периода 2011-2020 г. Разгледано е стратегическото планиране и изпълнението на целите в стратегията.

Във втората глава „Анализ на Системата за управление на рисковете от ПТП и оценка на риска от ПТП градска среда“ докторантът изследва структурата на системата за управление на риска, анализира ролята на отделните организации участващи в Системата за управление на риска от ПТП в градска среда , и основите на ефективното управление, съобразно релевантното законодателството и международните стандарти за управление на риска. Разкрива вероятността за настъпване на пътнотранспортен травматизъм в град София. Изследва рисковете и заплахите при най-уязвимите участници в движението по пътищата. Анализира административно наказателната дейност на ОПП-СДВР и влиянието, което оказва върху настъпване на ПТП в столицата.

В трета глава „Модел на Система за управление на риска от ПТП в градска среда и предложения за подобряване на безопасността на движението“ , Богдан Милчев изследва и анализирана действащата структура на управление на риска и предлага нов модел на Система за управление на риска от ПТП . Докторантът прави предложения и за създаване на Система за управление на риска от ПТП в градска среда, която ще даде възможност за намаляване на ПТП. Като нейни предимства докторантът посоча:

- решенията да се вземат от ръководители, които стоят най-близко до проблема;
- да се стимулира инициативата и да се създава възможност личността да се отъждествява с организацията;
- на младите ръководители да се предоставя възможност за растеж и професионално израстване;
- възможността да се изпълняват сложни задачи в условията на нестабилна външна среда.

Докторантът предлага и концепция за нова Стратегия за подобряване на безопасността на движението, като посочва конкретни мерки за намаляване на жертвите и ограничаване на щетите при ПТП.

По своята структура и характеристика на съдържанието, дисертацията, разработена от Богдан Милчев съответства на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

### **3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд**

Получените от Богдан Милчев научни резултати в дисертационния труд, дават основание да бъдат подкрепени част от издигнатите от него предложения за приноси, а именно :

- ✚ представен е системен анализ на управлението на рисковете от ПТП в градска среда и анализ на пътнотранспортната обстановка в град София за периода 2011-2016 година.
- ✚ предложен е нов модел на организационна рамка за управление на Системата за БДП в градска среда;
- ✚ предложени са конкретни мерки, осигуряващи намаляване на жертвите при ПТП в столицата.

### **4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд**

Основните научни и приложни резултати от дисертационния труд на Богдан Милчев водят до увеличаване на знанията в предметната научна област и представляват оригинално авторово развитие в изследваното научно направление. Считаю, че дисертационния труд и получените приноси са дело на Богдан Милчев и са резултат на задълбочено познаване, творческо изследване, адаптиране и доразвиване на съвременните теории и практически подходи, свързани с управлението на елементи от безопасността на движението по пътищата.

### **5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството**

Предложеният дисертационен труд е подкрепен с 5 публикации. Всички публикации са в направлението на научните изследвания на автора и са пряко свързани с темата на дисертационния труд, като потвърждават резултатите от научното изследване и осигуряват неговата обществена представителност. Нямам съвместни публикации с автора.

### **6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта**

За да постигне целта на изследването Богдан Милчев аналитично е систематизирал, обработил и анализирал достатъчен на брой литературни източници - 124 наименования, от които нормативни актове 36, литература на български език 42, на латиница 13 , 30 източника от Интернет и 3

статистически документа. Важно е да се отбележи, че сред големия брой литературни източници докторантът успешно се е ориентирал и ги е използвал много умело за решаване на поставените научно-изследователски задачи, което недвусмислено доказва неговата висока ерудиция, обща култура и интелигентност.

## **6. Оценка за автореферата**

Докторантът е представил към дисертационния труд автореферат, който съответства на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение и отразява основните моменти и приноси на дисертацията.

## **8. Критични бележки**

Нямам съществени забележки към представената дисертация.

Имам някои препоръки към докторанта за насоките към по-нататъшна му научна дейност и оценяване на качеството и количеството на получените резултати и приноси. Целесъобразно е докторантът да избягва в изследванията си описателния характер на проблемите и значително да увеличи оценъчната и аналитична част им част.

## **9. Лични впечатления и други въпроси.**

Не познавам Богдан Милчев.

## **10. Заключение**

Отчитайки изключителната актуалност на изследвания от Богдан Милчев научен проблем в дисертационния труд „Система за управление на рисковете от пътнотранспортни произшествия в градска среда”, изследователския подход и оригиналността на разработката, и постигнатите научни и научно-приложни резултати считам, че дисертацията представлява завършено научно изследване, отговарящо на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

## **11. Оценка на дисертационния труд**

Давам своята положителна оценка за разработената от Богдан Методиев Милчев дисертация на тема „Система за управление на рисковете от пътнотранспортни произшествия в градска среда”.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за придобиване от докторанта Богдан Методиев Милчев на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Стратегии и политики в сигурността)”) в област на висшето образование

9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност

Рецензент:

Проф. д-р Никифор Стефанов

13.02.2018г.

гр. Пловдив